

PERIZOMA SAGITTATA Fabricius TE ASSENEDE

(Geometridae)

Op 2 juli 1977 maakte ik van een der eerste warme nachten van het jaar gebruik om de kwikdamplamp op te stellen in het krekengebied te Assenede (Oost-Vlaanderen). De droogte van 1976 scheen hier minder sporen achtergelaten te hebben dan in de Kempen, want hier kwamen de vlinders talrijk op het laken.

Perizoma sagittata F.

Op zeker ogenblik vestigde mijn vriend Georges Myncke, die me vergezelde, mijn aandacht op een spanner die op onze auto was gaan zitten. Ik kende de vlinder van afbeeldingen, maar ik was er zeker van hem nog nooit gevangen te hebben. Ook dacht ik hem nog nooit in een Antwerpse verzameling gezien te hebben. Later die nacht kwam nog een tweede exemplaar op het laken. Toen ik, thuisgekomen, de boeken nog even inkeek werd het mij pas duidelijk welke vangst we gedaan hadden. Het betrof namelijk *Perizoma sagittata* F. waarvan l'homme slechts twee oude vangsten vermeldt, die hij dan nog in twijfel trekt, nl. Midden-Frankrijk (Guenée) en Virton (Haverkampf). Ook A. Janssen, die de katalogus Lambillion-Derenne plus supplementen uitgepluisd heeft, kon geen nieuwe Belgische vangsten ontdekken, wel een in 1934 bekend geworden vangst te Cysaing (Frankrijk, Nord).

Wat het ons omliggend gebied betreft, geeft Lempke dertien vindplaatsen, de meeste in het noorden en oosten van Nederland, maar ook twee in Noord-Brabant (beide in 1955). Als meest westelijke vindplaats op het kontinent noemt hij het Amsterdamse bos. Dit zou dus nu Assenede moeten worden. In Engeland komt de soort voor in de "Fens" van de graafschappen Huntingdonshire, Cambridgeshire, Norfolk en Suffolk. Buiten Fenland komt de vlinder nog voor in Warwickshire en Kent. Ook in Denemarken is *sagittata* lokaal en zeldzaam. Men vindt hem op de eilanden Lolland, Fal-

ster, Møn en Fyn. Koch noemt de soort van Pommeren, Brandenburg, Mecklenburg, Nordmark, Zuid-Beieren, Baden en de Palts. Forster vermeldt enkel "lokaal in de Oost-Alpen", hetgeen me wel wat slecht geïnformeerd voorkomt. De meest noordelijke Europese vindplaatsen liggen in Zuid-Finland. Perizoma sagittata heeft een palaearktische verspreiding, van Engeland door Siberië tot Amoerland en Japan.

De rups leeft in augustus en september op de bloemen en de vruchten van de poelruit (Thalictrum flavum), waarvan wij op 9 juli een klein station in een vochtig weiland ontdekten. Tijdens de daarop volgende nacht konden wij een derde exemplaar bemachtigen dat in de verzameling van onze vereniging wordt geplaatst. Het gaat hier blijkbaar om een zeer klein en kwetsbaar biotoop, maar misschien zijn er nog meer zulke plaatsjes in deze prachtige streek te ontdekken. In elk geval zijn voorzichtigheid en zuinigheid geboden.

J. Schuurmans

Literatuur :

Forster & Wohlfahrt - Die Schmetterlinge Mitteleuropas, Band 5, Spinner.

Hoffmeyer : De Danske Målere.

Koch : Wir bestimmen Schmetterlinge, Band 4, Spinner (eerste en tweede uitgave).

Lambillion & Derenne : Catalogue des Lépidoptères de Belgique (incl. supplementen).

Lempke : Catalogus der Nederlandse Macrolepidoptera (supplementen).

Lhomme : Catalogue des Lépidoptères de France et de Belgique.

South : The moths of the British Isles.

ter Haar : Onze Vlinders.

BOEKBESPREKING

A. Teobaldelli : I Macrolepidotteri del Maceratese e dei Monti Sibellini. 17 x 24 cm, 265 p., 40 figuren, 10 kleurplaten; Assisi 1976, gebonden 80,- Ffr.

In het algemene, inleidend gedeelte behandelt Teobaldelli achtereenvolgens de geologie van de provincie Macerata (Italië), het klimaat, de vegetatie en de samenstelling van